

Van het opgaande werk van deze oudste kerk is niets meer over. Het baksteen materiaal van deze kerk is geheel verwerkt in de funderingen van latere uitbreidingen, zoals die van de noordelijke zijbeuk en bij een verlenging van de kerk in oostelijke richting, zoals in 1929 tijdens een restauratie is vastgesteld. Het schip bleek toen (met inbegrip van een drieachtste koorsluiting) 15 m verlengd te zijn, de noordbeuk (met een zelfde beëindiging) 12,5 m. Deze funderingen waren geheel opgetrokken van steen, groot $28 \times 14 \times 7$ cm, behalve de koorsluitingen, welke van steen, groot $20 \times 10 \times 5$ cm bleken te zijn. Aan de hand van dit laatste steenformaat kan gedacht worden aan een bouwactiviteit rond 1400.

In het begin van de 11de eeuw was er te Kethel, nl. in de langs de Harch gelegen ontginning Harega, een kapel, die ressorteerde onder de kerk van Vlaardingen. Dat deze kapel op de zelfde plaats als de tegenwoordige kerk heeft gestaan is niet waarschijnlijk. De middeleeuwse ontginningen gaan van de in het zuiden stromende rivier naar het noorden het veen in. De tegenwoordige kerk ligt bijna 5000 m van de rivier af, Vlaardingen slechts 1500 m en Maasland 2500 m. Het meest zuidelijke deel van Harega is in 1164 verloren gegaan en omvatte waarschijnlijk juist het oudste deel met inbegrip van de kapel. Hoe oud Kethel als zelfstandige parochie is kan door het volgende worden benaderd: Overschie, dat als Skie in de eerste helft van de 11de eeuw eveneens onder Vlaardingen ressorteerde, bezat een grotere, ten dele uit tufsteen opgetrokken kerk. In 1266 werd Berkel van Overschie afgescheiden. De grens tussen de parochies Kethel en Overschie loopt langs de dijk van de Nieuwlandse polder, die een halve meter hoger is opgeslibd dan de er aan grenzende West-Abtspolder, die omstreeks 1170 is bedijkt. Op grond hiervan is de genoemde dijk beslist niet ouder dan 1200, maar niet jonger dan 1245, toen de op deze dijk aansluitende dam in de Schie aanwezig was. Kethel zal dus niet voor de eerste helft van de 13de eeuw zelfstandig zijn geworden. Mogelijk is kort na 1164 het oostelijk deel van de parochie Vlaardingen afgesplitst toen de abdij van Egmond in dit gebied ten oosten van de Slimme Watering alle tiendrechten kreeg.

Deze nieuwe parochie zal haar kerk te Overschie gehad hebben. Pas in de 13de eeuw ontstond dan een nieuwe parochie, waarbij mogelijk ook Vlaardingen opnieuw is verkleind met de Hargpolder en een aantal als Spaland aangeduide percelen in de